

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

6. An juramentum promissorium de faciendo peccato veniali, sit tantum veniale? Idem est de voto, quia votum de peccato veniali est tantum peccatum veniale, quia parvitas materiæ excusat? Ex p. 4. ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](#)

Tractatus Quartus

50

R E S O L . VI.

An iuramentum promissorium de faciendo peccato veniali, sit iuramentum veniale?
Idem est de votu: quia votum de peccato veniali est tantum peccatum veniale, quia parvitas materia excusat.
Ex p. 4. tr. 4. & Misc. Ref. 160.

1. **A**d hoc dubium ita responderet Turrianus in *selecti. disp. cent. 3. censore Theolog. dub. 3.* Affirmatiuam sententiam aliqui putant improbabilem, quia si adducitur Deus ut fideiustor peccati faciendo, gravis iniuria illi infertur, contra summam bonitatem illius, quae ratio efficacissima est contra illam opinionem, neque video pro illa opione aliud idoneum fundamentum, unde mihi non est probabilis. Ita ille.

2. Verum ego puto affirmatiuam sententiam esse probatissimam, quam tuctur Valentia & Azorius, quos citat & sequitur Adamus Tannerus in 2. 2. D. Thom. disp. 5. qu. 5. dub. 1. num. 14. vbi sic ait, Certum est iuramentum se aliiquid facturum quod est mortale, peccare mortaliter, etiam contra Religionem, per abusum iuramenti; venialiter autem si fuit veniale quod cum propposito implendi iurauit, ut haber communis opinio ita ille, & ante illum Sanchez in *samm. tom. 1. lib. 3. cap. 4. num. 28.* qui citat Suarez, Sylvestrum, Caetanum, Nauarum, Sayrum & alios, quibus ego addo Villalobos in *samm. tom. 2. trah. 46. difficult. 4. num. 4.* & Sotum de *inf. lib. 7. qu. 1. art. 3.* vnde miror communem hanc opinionem Turrianum vocare improbabilem, & ad suum argumentum responderet Sotus & alij *vbi supra;* hinc cum Lessio *lib. 2. cap. 40. dub. 7. numer. 39.* & alii dicendum est votum de peccato veniale esse tantum peccatum veniale, quia parvitas materia excusat.

R E S O L . VII.

An detur parvitas materia in iuramento promissorio, ita ut aliquando sit tantum peccatum veniale illius transgressio? Ex part. 4. tract. 4. & Misc. Ref. 70.

Sup. hoc in §. 1. Negatiuam sententiam docet Armilla *ver. infra. seq. ante medium,* 1. cap. 14. §. 4 Lessius *lib. 2. cap. 42. dub. 5. n. 23.* Valentia iustitia in ref. *tom. 1. disp. 6. qu. 7. n. 3. concl. 3.* & alij assertentes omnem in certum ad peritrium promissoriorum esse peccatum mortale, ne medium §. 1. que ob materia leuitatem fieri posse veniale, quia qui rei parua promissionem quam iuramento confirmavit non implet, is quantum in se est facit Deum testem falsi: hoc autem est peccatum mortale, cum sit magna in Deum irreuerentia; ergo, &c.

2. Alij verò, vt Caetanus in 2. 2. qu. 89. art. 7. & Conarr. lib. 1. variar. cap. 1. num. 2. distinguunt, assertant enim quid quando res parua est tota materia promissionis, tunc violatio iuramenti est peccatum mortale; secus si solam sit pars materiae, nam tunc erit tantum veniale.

3. Omnes istae sententiae sunt probabiles, sed non minus probabilem illam esse existimo, quae absoluē & generatim assertit, si res promissa sit parua, sive ea sit tota materia, sive pars tantum, non fore transgressionis, nisi veniale. Ita Sotus de *inf. lib. 8. qu. 1. art. 7.* & qu. 2. art. 3. D. Antonini. part. 2. disp. 10. cap. 4. §. 1. Coninch de *Sacram. disp. 22. dub. 7. num. 53.* Sanchez in *samm. tom. 1. lib. 3. cap. 4. num. 23.* Suarez *lib. 3. c. 16.* & alij. Et ratio est clara, quia si violatio voti alibi in Ref. circa materiam leuem non est nisi peccatum veniale, quae hic est ut alibi satis probatum est; ergo etiam violatio iura-

menti promissorij circa similem materiam, quia, videlicet, rit D. Th. 2. 2. q. 89. a. 8. obligatio voti maior est quam obligatio iuramenti; ceteras rationes videbis apud citatos Doctores. & ita hanc sententiam praeferam illam, tenet Io. de la Cruz in *direct. conscient. 1. prae. 1. art. 1. dub. 3. concl. 1.* Bizzozerus in *samm. part. 3. pr. 1. art. membr. 3. n. 5.* Sylvius in 2. 2. D. Th. qu. 98. art. 5. concl. 4. Malderus in 2. 2. tr. 10. c. 6. dub. 5. David ad Manden in *Decal. pr. 2. discr. 4. n. 3.* Tannerus in 2. 2. diff. 3. q. 1. dub. 1. n. 2. 1. o. Franc. Suarez in *enchirid. cal. conscient. lib. 3. ver. Iuramen. §. 8.* Villalobos in *samm. tom. 2. trah. 36. diffic. 5. num. 9.* vbi sic ait, [De lo dico se infiere que el que juro de rezar todo en año una Ave Maria y lo dexo todo el año no peco mortalmente aun en el fin del año.] Idem afferit Laymon in *Theol. mor. lib. 4. tr. 3. c. 14. n. 6.* de illo, qui iurauit cum socio animi causa rus iuratum, vel patre si iurauit, si puerum ita meritum castigatum, & postea sine causa intermitte, nam putat supradictum peccare quamvis non mortaliter ob materia leuitatem, & ideo Villalobos *vbi supra.* recte assertur, quid si opinio contraria esset vera, [figuriale que todas las madres y amas creian los ninos cometerian muchos pecados mortales, que enojandose con ellos iuran por momentos, que los han de azorar y no lo hazen.] & sic dicendum est etiam in similibus casibus, ut si quis iurauit dare pauperi quadrantem, &c.

R E S O L . VIII.

An in iuramento assertorio detur parvitas materia, & quid in promissorio? Ex part. 5. tr. 5. Ref. 4.

§. 1. **N**egatiuam assertoriū respondet Sanctellus *tr. de his. nephem. cap. 4. dnb. 2. num. 8.* vbi sic ait, iuramentum falso assertoriū non potest esse peccatum veniale ratione materiae, cùm adducatur Deus in refutatio falsitatis. Ita ille, cui adde Merollam *tom. 1. disp. 1. num. 4. dub. 7. num. 11.* Baldellum *tom. 1. lib. 3. disp. 1. num. 12.* Homobonum in *confut. moral. volum. 1. part. 5. ref. 1. 39.* Faustum de *Sacram.* Panis, *lib. 7. qu. 6.* Maledictum *trah. de sigillo Confess. c. 3.* Alphonse & Leone de *offic.* Confess. part. 1. recollect. 7. num. 33. Eccl. de *par. & nobil. prob. part. 1. quæst. 10. 5. num. 44.* Molfesium in *samm. tom. 1. trah. 8. cap. 8. num. 66.* Sayrum in *Claui Regia.* lib. 12. c. 2. num. 16. Gratuum part. 2. ib. 2. c. 8. num. 16. Sanchez in *samm. tom. 1. lib. 1. c. 4.* & alios penes ipsum. Imò aliqui, quos ego citavi in part. 4. trah. 4. refolut. 70. hoc etiam docet in iuramento promissorio, quia si homo sub peccato mortali tenetur iurare, ut sit veritas in iuramento assertorio, idque ideo ne Deum faciat testem falsi; ergo sub eadem obligatione tenetur curare ut etiam in promissorio sit veritas; lolum est differentia, quod veritas iuramenti assertoriū debeat esse præsens, & si speculatur, veritas promissoriū sit futura pendens ab ipso iurante; sed hæc diversitas non facit, ut ipse non tenetur pari modo procurare, esque sollicitus, ut veniam sit quod iurauit. Item iuramentum respicit materiam, non quatenus est magni, vel parui momenti, multum, vel parum utilis homini, sed quatenus vera; ergo ex magnitudine, vel paruitate materia non debet obligari eius obligatio, sed ex veritate; atque omnes veritas sunt eiusdem rationis in ordine ad testimonium diuinum, eiusdem enim rationis est in re parva, & in re magna falsum testari: ergo eiusdem rationis est in re magna, & in parva Deum testem falsi facere, ergo, &c. Sed ibi cum pluribus Doctribus facit firmam contrarium sententiam esse probabilem, & utam in praxi, nempe in iuramento promissorio dari parvam tem materiae, & ratio est, quia obligatio iuramenti promissorij